

ANA MIKIĆ ČOLIĆ

Filozofski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera
Osijek

Tvorba složenica u hrvatskom jeziku

1. Uvod. Dinamičnost u jeziku rezultat je, s jedne strane, potrebe za međusobnom razumljivošću među govornicima, odnosno pragmatičke je prirode, dok je s druge strane uvjetovana težnjom da se u govoru bude što inovativniji, dosjetljiviji i kreativniji. Oba procesa odraz imaju u nastanku neologizama, odnosno novih riječi koje se od već ustaljenog leksika razlikuju bilo po obliku i značenju, ili samo po značenju (Muhvić-Dimanovski 2005: 6). Nakon što se nova riječ pojavi, ona može proći procese institucionalizacije i leksikalizacije¹, dok s druge strane njezina uporaba može ostati ograničena na manju skupinu govornika pri čemu efemernost takvih riječi često dolazi do izražaja te se ona vrlo brzo prestaje rabiti. Opisani životni vijek svake riječi ne samo da je prirodan, nego je i nužan kako bi jezik, koji uvijek mora tragati za novim, osebnim i dinamičnim, načinima izražavanja, održavao svoju živost. Tako neološku građu čine semantički neologizmi kojima jezik, dodajući novo značenje postojećim leksičkim jedinicama, čuva samosvojnost na planu jezičnoga izraza, a značenjski se obogaćuje te domaće nove riječi koje su rezultat tvorbene kreativnosti, odnosno reproduciranja vlastitih izražajnih mogućnosti. Složenice, o kojima će u ovome radu biti riječi, pripadaju drugoj skupini. Iz hrvatskih jednojezičnih rječnika koji su objavljeni nakon 1990. godine ekscerpiran je korpus složenica koji implicira propitivanje tradicionalnih stavova o tom tvorbenom načinu. Tako će se u ovome radu utvrditi kakva je struktura novih složenica u hrvatskom jeziku, kakav je omjer broja riječi

¹ Institucionalizacija i leksikalizacija odnose se na procese koji se događaju nakon što nova riječ biva formirana u nekom jeziku. Iako se u definicijama navedenih termina često spominju izrazi „nakon” ili „tijekom života” važno je napomenuti da nije riječ o dijakronijskim konceptima. Na tvorbenoj razini riječ je o isključivo sinkronijskom konceptu koji podrazumijeva čin primanja riječi u jezik. Temeljna područja koja uključuju navedeni pojmovi jesu: priroda leksikona, opseg u kojem su potrebne ili nisu potrebne nove riječi, koji činitelji olakšavaju ili sprječavaju uvrštavanje novih riječi, te ravnoteža između jezične te sociološke i psihološke stvarnosti (*Handbook* 2005: 353).

koje su nastale čistim slaganjem, odnosno složeno-sufiksalsnom tvorbom te koje su se podvrste složenića pojavile i kakav je njihov utjecaj na tvorbeni sustav hrvatskoga jezika u cjelini.

2. Slaganje kao tvorbeni način. Složenića se, s tvorbenog stajališta, može odrediti kao tvorenića nastala slaganjem, a motivirana je dvjema riječima dok se semantički složenića promatra kao jedna cjelina, jedan jedinstveni pojam u čijem su značenju udružena značenja njezinih osnovnih riječi (Barić 1980: 15). Obilježje je hrvatskih složenića spojnik koji se može nalaziti na složeničkom tvorbenom šavu. Njegova je funkcija spajanje prvog i drugog složeničkog dijela, a može biti izražen ili neizražen. Iako E. Barić (1980: 25) smatra spojnik značljivom jedinicom, upozorava da on nema tvorbeno, nego isključivo gramatičko značenje, odnosno značenje spajanja, dok S. Babić (2002: 45) smatra da uopće nije riječ o formantu, nego o dodatku osnovi kojim se ona osposobljuje za slaganje. Dakle, riječ je o alomorfizaciji osnove.

U nastavku, bit će proanalizirane nove složeniće nastale čistim slaganjem, odnosno složeno-nesufiksalsnom tvorbom, kao i one koje su nastale tako da se pri slaganju istodobno doda i sufiks, odnosno složeno-sufiksalsne složeniće.

2.1. Čisto slaganje. Složeniće nesufiksalsne tvorbe su one složeniće koje u svom drugom dijelu imaju samostalni leksem. Analizom korpusa novih složenića utvrđeno je da one nastaju na nekoliko načina:

I. slaganjem slobodnih osnova (*bakrotisak*);

II. slaganjem slobodne i vezane osnove:

a) vezana osnova u prvom složeničkom dijelu (*agroturizam*);

b) vezana osnova u drugom složeničkom dijelu (*kolekcioman*);

III. slaganjem vezanih osnova (*aeronaut*).

U nastavku će složeno-nesufiksalsne složeniće biti analizirane s obzirom na svoju tvorbenu strukturu.

2.1.1. Slaganje slobodnih osnova. Nesufiksalsne imeničke složeniće u korpusu imaju sljedeću strukturu:

NN	VN	DetN
sinoubojica	krpitorta	samohranidba
travokosilica		samohranilica
olujovjesnik		samovezačica

Prema utvrđenim sastavnicama može se izvesti pravilo za tvorbu nesufiksalsnih imeničkih složenića u hrvatskom jeziku:

$$N \longrightarrow \left\{ \begin{array}{c} N \\ V \\ \text{Det} \end{array} \right\} N$$

Nesufiksalne složenice u korpusu jesu imenice koje u svom prvom dijelu mogu imati imeničku, glagolsku ili zamjениčku osnovu te su s imenicom u drugom dijelu povezane spojnica -o- i -i-. Najplodniji tip je onaj sa spojnikom -o-, a složenice tako nastale pripadaju sljedećim semantičkim uzorcima:

- a) *drvotisak* → tisak u drvetu
- b) *ocoubojica* → ubojica oca
- c) *amerikomanija* → manija za Amerikom
- d) *travokosilica* → kosilica trave.

Kada je riječ o složenicama sa zamjениčkom osnovom u prvome dijelu, jedina koja se pojavljuje jest zamjениčka osnova *sam-*. To je, ujedno, i najplodniji morfološki uzorak u tvorbi nesufikslnih složenica u hrvatskom jeziku (Barić *et al.* 2005: 344). U tom su morfološkom uzorku kao drugi složениčki dio najplodnije radne imenice i to one koje su motivirane povratnim glagolima. Složenice sa zamjениčkom osnovom u prvome dijelu mogu se svrstati u ove semantičke uzorke:

- a) *samohranidba* → hranidba samoga sebe
- b) *samohranilica* → hranilica koja sama hrani

Drugi semantički uzorak vrlo je plodan, a iz preoblake je vidljivo da je u njihovu prvom dijelu osnova zamjenice *sam-*.

Imenica s glagolskom osnovom u prvom složениčkom dijelu u svom sastavu ima spojnik -i-, a iako takve imenice u hrvatskom jeziku najčešće označuju osobu s više ili manje izraženom pogrdnošću, jedini zabilježeni takav primjer, *krpitorta*, odnosi se na hranu, odnosno tortu načinjenu od jednostavnih sastojaka te također ima pejorativni prizvuk. Značenje se te imenice može preobličiti ovako:

krpitorta → torta koja se krpa

D. Ratković (2009: 224–225) govoreći o imenicama sa spojnikom -i- napominje da je u njihovu prvom dijelu uvijek glagol dok se u drugom dijelu najčešće nalazi imenica, vrlo rijetko glagol. Prema sintaktičko-semantičkom kriteriju, tj. odnosu prvog i drugog složениčkog dijela, riječi sa spojnikom -i- dijeli u tri skupine: objektivne, adverbijalne i subjektivne.

Drukčiji pristup složenicama sa spojnikom -i- predstavila je E. Barić (1980: 30). Ona ih naziva *imperativnim složenicama* koje u svom prvom dijelu imaju imperativ i po obliku i po značenju. Nadalje navodi kako sve takve imenice u svom drugom dijelu imaju leksemski oblik jednak nominativu, ali one ne znače ono što se nalazi u njihovu drugom dijelu. Na primjer, riječ *gaziblato* ima sljedeću značenjsku preobliku: ‘onaj koji gazi blato’, a ne ‘blato koje gazi’, dakle egzocentrična je. Upravo zato Barić takve složenice uvrštava u skupinu sraslica. Primjer iz korpusa razlikuje se od primjera koje navode Barić i Ratković jer je riječ prije svega o endocentričnoj složenici. Dakle, *krpitorta* jest vrsta torte. Isto tako, u prvom složениčkom dijelu ne može se kod primjera iz korpusa govoriti o imperativu po obliku i po značenju. Pronađena se složenica može označiti kao atributna jer je u atributnom odnosu s drugim složениčkim dijelom, odnosno imenicom.

Broj i struktura pronađenih nesufikslnih složenica uklapa se u tradicionalna stajališta o takvom načinu tvorbe u hrvatskim gramatikama dok se njihove promjene pak očituju u drugim dvama načinima čistog slaganja o kojima će biti riječi u nastavku.

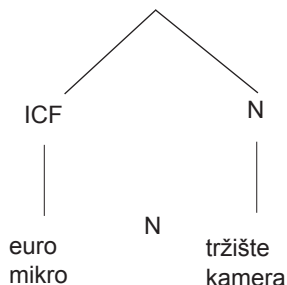
2.1.2. Slaganje slobodne i vezane osnove. Osim opisanog tradicionalnog načina slaganja, u hrvatskom jeziku sve je veći broj složenica koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu, odnosno vezani leksički morfem. Riječ je o elementima, uglavnom iz klasičnih jezika, koji se mogu naći u prvom ili drugom složeničkom dijelu pa odatle i treći naziv za takve elemente u hrvatskoj jezikoslovnoj literaturi: prefiksoidi i sufiksoidi (Silić, Pranjković 2005). Klasično podrijetlo takvih osnova nametnulo je i termin *neoklasične složenice* uobičajen u angloameričkoj literaturi za onaj tip složenice koji u svom sastavu ima takvu osnovu. Ipak, složenice koje su sastavljene isključivo od vezanih leksičkih osnova, na primjer *helidrom*, *aeronaut*, *eurofil* i slične dokaz su da se one ne mogu izjednačavati s prefiksima i sufiksima koji, osim što nikada ne dolaze u samostalnoj upotrebi, imaju značenje samo u vezi s osnovom (Barić *et al.* 2005: 294). L. Bauer (1983: 215) smatra da postoji i semantička razlika između vezanih leksičkih osnova i afiksa. Naime, vezane leksičke osnove semantički su konkretnije, odnosno donose više leksičkih informacija nego afiksi pa odatle i riječ *osnova* u samom njihovom nazivu. U korpusu je pronađeno 85 složenica, riječ je isključivo o imenicama, koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu što čini 4% od ukupnog broja zabilježenih neologizama. Analizom korpusa utvrđeno je da je u tvorbi neoklasičnih složenica u hrvatskom jeziku sudjelovalo 20 inicijalnih te 10 finalnih osnova. Popis zabilježenih osnova nalazi se u tablici:

Inicijalne vezane leksičke osnove	Finalne vezane leksičke osnove
<i>aero-</i> , <i>agro-</i> , <i>astro-</i> , <i>audio-</i> , <i>auto-</i> , <i>bio-</i> , <i>eko-</i> , <i>elektro-</i> , <i>etno-</i> , <i>euro-</i> , <i>fono-</i> , <i>heli(o)-</i> , <i>hidro-</i> , <i>megalo-</i> , <i>mikro-</i> , <i>mini-</i> , <i>moto-</i> , <i>pedo-</i> , <i>tele-</i> , <i>termo-</i>	<i>-naut</i> , <i>-logija</i> , <i>-drom</i> , <i>-grafija</i> , <i>-man</i> , <i>-fil</i> , <i>-krat</i> , <i>-kracija</i> , <i>-teka</i> , <i>-filija</i>

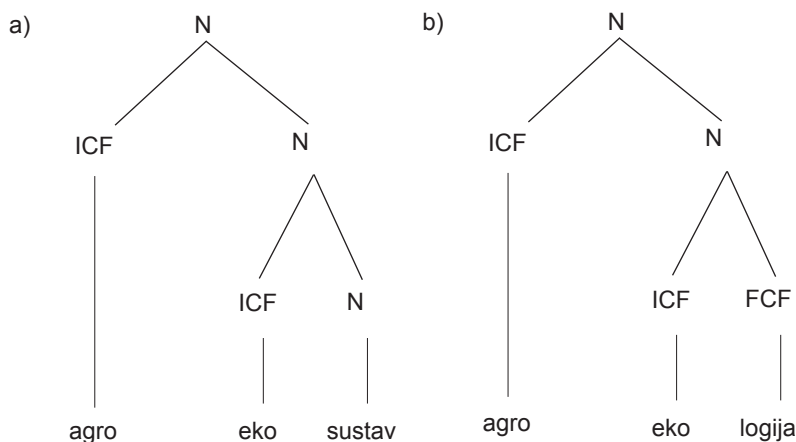
Za složenice s vezanim leksičkim osnovama, zbog njihove specifične naravi, ne može se uspostaviti uobičajeni tvorbeni uzorak. One se tvore samo po analoškom uzorku pa ih se naziva i *analoškim složenicama* (Barić 1980: 28). Dakle, motivira ih složenica iste tvorbenne strukture, također analoška složenica, te se na taj način povećava broj složenica s istim elementom.

Prema načinu slaganja vezanih osnova međusobno ili sa slobodnim osnovama moguće je razlikovati nekoliko tipova neoklasičnih složenica u hrvatskom jeziku koje će u nastavku biti proanalizirane na primjerima.

Neoklasične složenice koje u svom prvom dijelu imaju vezanu leksičku osnovu, a u drugom imenicu najčešće su i u korpusu ih ima čak 60. Struktura najčešćeg tipa takvih složenica može se prikazati ovako²:

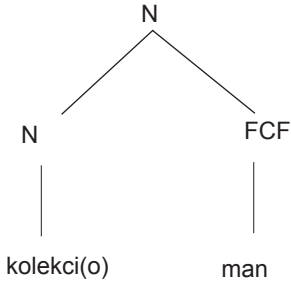

Podtip složenica koje u prvom dijelu imaju vezanu leksičku osnovu čine one kod kojih i imenica, koja se nalazi u drugom složeničkom dijelu, ima u svom sastavu jednu ili čak dvije vezane osnove. Opisani podtipovi mogu se prikazati ovako:

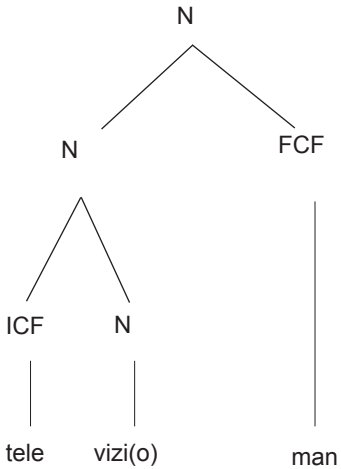

Drugi tip neoklasičnih složenica čine one koje vezanu leksičku osnovu imaju u svom drugom dijelu, a struktura osnovnog tipa može se prikazati ovako:

² U shemama su vezane leksičke osnove označene kraticama ICF i FCF prema engleskim nazivima: *initial combining form* i *final combining form*.

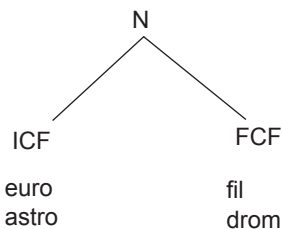

I kod ovog tipa neoklasičnih složenica može se izdvojiti podtip s imenicom koja u svom sastavu također ima vezanu leksičku osnovu:

Kod složenica koje u svom drugom dijelu imaju vezanu leksičku osnovu pojavljuje se i spojnik *-o-* koji povezuje prvi i drugi složenički dio te omogućuje lakše raspoznavanje vezane leksičke osnove od sufiksa.

2.1.3. Slaganje vezanih osnova. Drugi tip neoklasičnih složenica čine one koje i u svom prvom i u drugom dijelu imaju vezanu leksičku osnovu, a njihova se struktura može prikazati ovako:

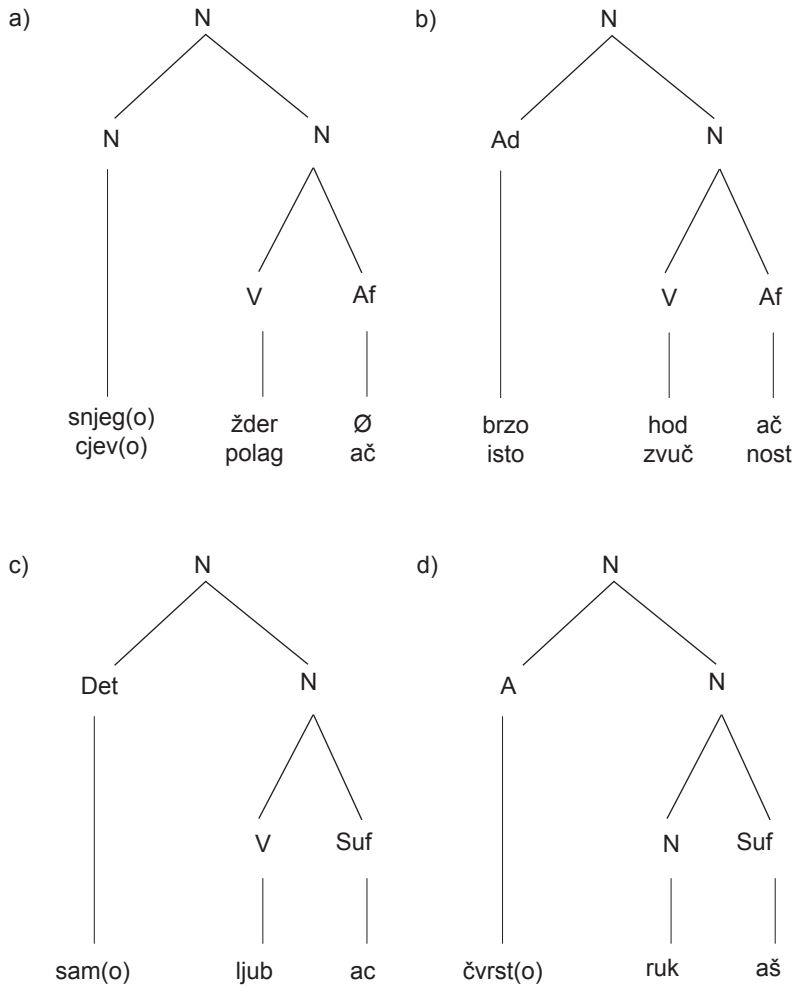

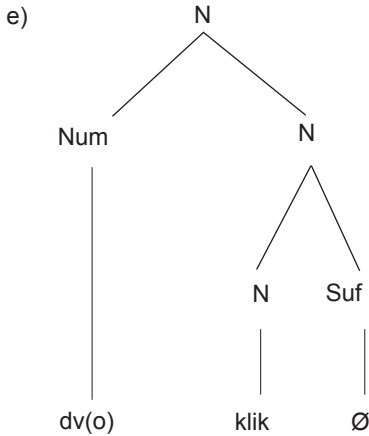
Trinaest je složenica toga tipa u korpusu, a podtipovi nisu zabilježeni.

Broj neologizama koji u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu, posebno ako se taj broj uspoređi s brojem neologizama nastalih klasičnim slaganjima, upućuje na činjenicu da je riječ o plodnoj tvorbi. Ako se među vezane leksičke osnove ubroje i izrazi *brodo-*, *poljo-* i slični, koji nastaju skraćivanjem pridjeva složene morfemske strukture (*poljoprivredni* — *poljooprema*) broj složenica još će se povećati što otvara mogućnost i novim uslozňjavanjima složeničke strukture. Razlozi velikoj plodnosti riječi koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu su sljedeći: riječ je, uglavnom, o elementima klasičnoga podrijetla, univerzalne su, značenje im je jasno utvrđeno te ga govornici moraju naučiti, nove riječi koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu tvore se analoški te se jednostavno, međusobno i s drugim tvorbenim elementima, povezuju u veće jedinice, odnosno riječi.

Dakle, njihovo klasično podrijetlo omogućilo im je uporabu u gotovo svim jezicima te se tako može govoriti o univerzalnom karakteru vezanih leksičkih osnova što potvrđuju i primjeri riječi *agroekologija* u drugim europskim jezicima — eng. *agroecology*, tal. *agroecologia*, mađ. *agroökológia*, fran. *agroécologie* — bez obzira na njihovu (ne)rodnost. Upravo istovjetnost oblika doprinosi brzom širenju takvih riječi iz jednoga jezika u drugi. Nadalje, jednom kad govornici nauče njihovo značenje, relativno ih se lako može kombinirati s drugim slobodnim ili vezanim osnovama jer takve riječi, kao što je već naznačeno, nastaju analoški, odnosno motivira ih složenica iste tvorbene strukture. Imajući u vidu neke od navedenih primjera, može se pretpostaviti da će se u budućnosti, zbog česte uporabe, ali i jasno utvrđena značenja, pojedine osnove tvorbenu osamostaljavati. Već sada to se može utvrditi za oblik *euro* koji se u mnogim slavenskim jezicima realizira samostalno. Osim toga, lakoća kojom se, zbog različitog stupnja slobode u riječi, vezane osnove kombiniraju u veće jedinice ukazuje da su mogući i složeniji oblici od onih zabilježenih u korpusu, na primjer *agroekoklimatologija*. Na temelju svih njihovih obilježja, može se pretpostaviti da će se broj riječi koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu u hrvatskom jeziku u budućnosti još povećavati.

2.2. Složeno-sufiksalna tvorba. Sufiksalne složenice nastaju istodobnim djelovanjem dvaju tvorbenih načina: slaganja i sufiksalne tvorbe. U korpusu su zabilježene imenice i pridjevi nastali takvim načinom tvorbe. Imenička struktura može se prikazati ovako:

Iz predočenih struktura imeničkih sufikslnih složenica očito je da se one mogu podijeliti u dvije skupine:

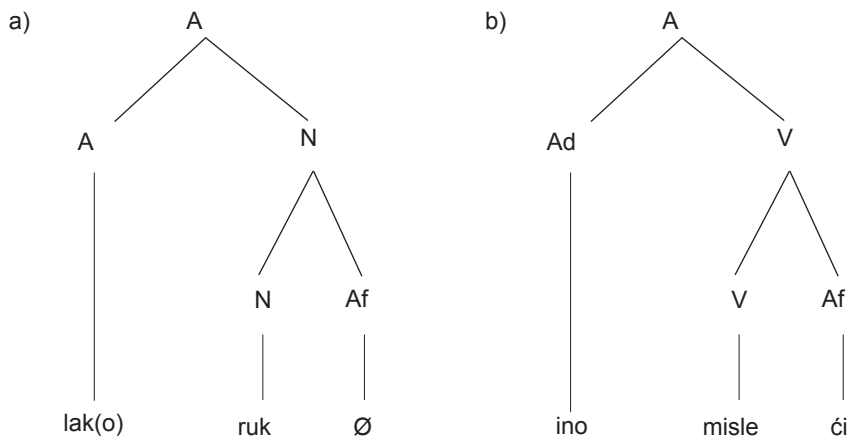
- a) one koje u drugom dijelu imaju glagolsku osnovu
- b) one koje u drugom dijelu imaju imensku osnovu.

U tvorbi složenica koje u svom drugom dijelu imaju glagolsku osnovu sudjeluju sufiksi: *-ač*, *-ac*, *-nost*, *-lje* i *-ø*. Najbrojniju skupinu u korpusu čine složenice s nultim sufiksom koji se u skladu s tim može označiti najplodnijim što je ujedno i preslika stanja opisanog u hrvatskim gramatikama. Naime, imenice tvorene tim sufiksom označavaju najčešće stvar, odnosno napravu što potvrđuju i primjeri iz korpusa (*kišomjer*).

Imenice s imenskom osnovom u drugom dijelu tvore se sufiksima: *-ac*, *-ić*, *-aš* i *-ø-*, a najčešća su značenja tih imenica ‘nositelj osobine’ (*čvrstorukaš*, *brzoprstić*) i ‘član, pripadnik čega’ (*prvotimac*, *drugoligaš*).

Usporede li se sufiksi plodni u složeno-sufikslnoj te sufikslnoj tvorbi, uočit će se da se među najplodnijima u obama slučajevima nalaze sufiksi za tvorbu imenica *-ač* i *-aš*. Razloge njihovoj plodnosti treba tražiti u izvanjezičnom svijetu. Naime, upravo u najčešćem značenju koje imenice dobivaju njihovim dodavanjem — nositelj osobine — treba tražiti uzroke velikom broju primjera izvedenih tim sufiksom. Naime, označavajući ljude kao *drugoligaše*, *čvrstorukaše*, *brzohodače* zapravo ih se smješta u različite profesionalne, društvene i moralne skupine pri čemu se odražava čovjekova imanentna težnja da svijet oko sebe, pa tako i ljude, kategorizira, odnosno ukalupljuje u određene obrasce. Imajući u vidu izvanjezične razloge za upotrebu sufiksa *-aš* i *-ač* te njihovu primjenjivost na sve vrste osnova, pretpostavka je da će i u budućnosti zadržati visok stupanj plodnosti.

Kada je riječ o strukturi pronađenih pridjeva, ona se može prikazati ovako:

Kod pridjeva zanimljiv je drugi tip. Riječ je o sufikslnim složenicama koje u svom drugom dijelu imaju popridjevljeni glagolski prilog sadašnji. Hrvatske gramatike bilježe sve više popridjevljenih priloga na koje se, s normativnog stajališta, ne gleda blagonaklono (Barić *et al.* 2005: 245). U korpusu su pronađena dva primjera: *inomisleći* i *dobrodržeći* koji osim što potvrđuju uočenu tendenciju, pokazuju da popridjevljeni prilozii ulaze dalje u tvorbene procese.

Analizom sufikslnih složenica utvrđeno je da se u njihovu nastanku uglavnom slijede već utvrđeni tvorbeni obrasci, a jesu li uočene promjene u strukturi pridjeva pojedinačni primjeri ili nagovještaj sustavnih promjena, pokazat će vrijeme.

2.3. Stopljenice (blendovi). Stapanje ili kontrakcija (*blending*) tvorbeni je model u kojemu od dviju riječi (ili rijetko više) nastaje jedna nova riječ i to uglavnom tako da se uzima prvi dio prve te drugi dio druge riječi. Iako se konceptualno stapanje smatra središnjim kognitivnim procesom koji je u podlozi mnogih jezičnih fenomena i dio je čovjekova svakodnevnog života, broj stopljenica u nekom jeziku ovisi o njegovim strukturnim karakteristikama u smislu konstrukcijskih shema za druga dva tvorbeni modela — slaganje i kraćenje (Brdar-Szabo, Brdar 2008: 172). Ti su modeli, dakle, povezani te se mogu smatrati proporcionalnima. U skladu s tim, manjim brojem složenica u nekom jeziku objašnjava se i marginaliziranost stopljenica. Budući da u hrvatskom jeziku postoji strukturno ograničenje za nastanak stopljenica, za sve veći njihov broj zaslužna je dinamika, odnosno fleksibilnost leksika koji dopušta integriranje i prilagođavanje stranih elemenata u hrvatski jezični sustav. U korpusu je zabilježeno 20 stopljenica koje se svojom strukturom uklapaju u sljedeće tipove:

a) prvi dio prve + drugi dio druge riječi: *banka* + *automat* > *bankomat*;

b) jedna ili obje riječi u cijelosti su uključene u novu riječ te može doći do glasovnog preklapanja: *rad* + *alkoholičar* > *radoholičar*; *web* + *seminar* > *webinar*, *bicikl* + *turizam* > *cikloturizam*, *aroma* + *magija* > *aromagija*, *sprint* + *internet* > *sprinternet*;

c) stopljenice u kojima je dio jedne riječi umetnut u drugu riječ koja ostaje netaknuta: *rurbanitet, filmozofija, knjigra*.

Iako je broj stopljenica u hrvatskom jeziku sve veći, treba biti oprezan u njihovu određivanju jer mnoge riječi nastale su analogijom prema već postojećima. Naime, drugi dio stopljenice može se razviti u vezanu leksičku osnovu pa je tako prema *ban-komat* nastao niz riječi: *redomat, platomat, kovinomat, artomat, vicomat, parkomat*.

Iz navedenih je primjera razvidno da su stopljenice uglavnom rezultat prigodnih ludističkih novotvorbi u jeziku reklama i novina. Iako bi za ozbiljnije analize naravi stopljenica u hrvatskom jeziku bio potreban veći korpus, neki rezultati istraživanja engleskih stopljenica (Kelly 1998, Lehrer 1996) mogu se primijeniti i na hrvatske primjere. Naime, utvrđeno je da je mjesto na kojemu se polazišne riječi stapaju uglavnom slogovna granica, prva od polazišnih riječi kraća je, ali ima znatno veću čestotnost i semantički je prototipnija, dok je druga polazišna riječ duža i načelno joj je prinos fonetskog materijala veći. Buduća proučavanja pokazat će je li riječ o kratkotrajnom, pomodnom trendu karakterističnom za novinarski i marketinški jezik ili o modelu koji će zaživjeti u hrvatskom jeziku bez obzira na strukturna ograničenja.

3. Zaključno. U ovome je radu analiziran korpus novih složenica koje su zabilježene u hrvatskim jednojezičnim rječnicima objavljenima nakon 1990. godine. Utvrđeno je da svojom strukturom te plodnošću tvorbenih formanata koji sudjeluju u njihovu nastanku složenice uglavnom slijede postojeće tvorbene obrasce te se uklapaju u tradicionalne opise u hrvatskim gramatikama. Ipak, zabilježene su promjene vezane uz čestotnost riječi koje u svom sastavu imaju vezanu leksičku osnovu te onih nastalih stapanjem. Budući da je riječ o hrvatskom jeziku neautohtonim tvorbenim formantima i obrascima, nameće se zaključak da se te dvije skupine bogate izravnim preuzimanjem stranih riječi, ali sve češće i reproduciranjem tih obrazaca te njihovim prilagođavanjem hrvatskom jezičnom sustavu. Niz činitelja, kao što su skroman korpus, posebno stopljenica, zatim jedna od osnovnih značajki neologizama — njihova kratkotrajnost — kao i narav samog procesa leksikalizacije, odnosno „socijalizacije” novih riječi koji je dugotrajan, onemogućuju izvođenje univerzalnih zaključaka, ali vrijeme i jezik u akciji pokazat će jesu li uočene promjene tek prigodničarskog karaktera ili predstavljaju najavu nekih novih trendova u tvorbenoj strukturi koji će nametnuti potrebu za sustavnijim pristupom te preispitivanjem tradicionalnih postavki o tvorbenoj problematici hrvatskoga jezika.

Izvori

- ANIĆ V., 1991¹, 1996², 1998³, *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb.
 ANIĆ V., 2003, *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb.
Hrvatski enciklopedijski rječnik, 2004, ur. Lj. Jojić, R. Matasović, Zagreb.
 SABLJAK T., 2001, *Rječnik hrvatskoga žargona*, Zagreb.

Literatura

- BABIĆ S., 2002, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, Zagreb.
- BARIĆ E., 1980, *Imeničke složenice neprefiksalne i nesufiksarne tvorbe*, Zagreb.
- BARIĆ E. et al., 2005, BARIĆ E., LONČARIĆ M., MALIĆ D., PAVEŠIĆ S., PETI M., ZEČEVIĆ V., ZNIKA M., *Hrvatska gramatika*, Zagreb.
- BAUER L., 1983, *English Word-formation*, Cambridge.
- BRDAR-SZABO R., BRDAR M., 2008, *On the marginality of lexical blending*, „Jezikoslovlje”, Vol. 9, No. 1–2.
- HANDBOOK 2005: *Handbook of word-formation*, ur. P. Štekauer, R. Lieber, Dordrecht.
- KELLY M.H., 1998, *To „brunch” or to „brench” some aspects of blend structure*, „Linguistics”, Vol. 36, No. 3.
- LEHRER A., 1996, *Identifying and interpreting blends: an experimental approach*, „Cognitive Linguistics”, 7 (4).
- MUHVIC-DIMANOVSKI V., 2005, *Neologizmi. Problemi teorije i primjene*, Zagreb.
- RATKOVIĆ D., 2009, *Reči sa interfiksima u srpskom jeziku*, doktorska disertacija u rukopisu, Beograd.
- SILIĆ J., PRANJKOVIĆ I., 2005, *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Zagreb.

Compounding in Croatian

Summary

The enrichment of the lexicon with new words is necessary to keep a language lively, in its constant search for dynamic means of expression. Thus, the inventory of neologisms is made up both of semantic neologisms, i.e. *neo-semanticisms* which enable a language to keep its peculiar identity on the expression plane by adding meaning to existing lexical units, i.e. growing semantically richer, and of newly coined native units as results of creative word formation, by testing its own expressive resources. The topic of this paper, compounds, fall into the second category. Although compounding, as a word formation process is not typical of the Croatian language, a corpus of compounds extracted from contemporary post-1990 dictionaries of the Croatian language calls for a reevaluation of traditional views on the word formation process. The paper thus describes the structure of novel compounds in Croatian, looking for divergencies from the treatment in Croatian grammar books and examining the ratio of words formed by pure compounding, as opposed to the combination of compounding and suffixation. Moreover, it presents new subtypes of compounds and discusses their influence on the word formation system of Croatian in general.